

MÓSER ZOLTÁN

Látványok, helyszínek, énekek

ADY ENDRÉVEL A MÍTOSZOK ÉS A „ZENEI HANGOK ORSZÁGÁBAN”

Babonás történetek, hiedelmek

Vallomással kezdem írásomat: e vallomás a szombathelyi Ungaresca Táncegyüttes több mint három évtizeddel ezelőtti nyári táborába vezet vissza. Itt fotósként egy hetet töltöttem a néptánckutató Pesovár Ernő, az együttes vezetőjének meghívására. Nap mint nap figyeltem a próbákat: így és itt ismertem meg a „szép magyar tánc”-okat. Az egyik próba után – ahol négy legény körben táncolt egy mezőszéki ritka magyart –, azt mondtam Pesovár Ernőnek, hogy olyan ez a lassú tánc, és olyan ez a zene¹, mint az „özvegy legények tánca”. Attól kezdve ez lett – és máig megmaradt – a szám címe, és előadásokon előtte mindig elhangzik Ady verse is.

Adynak e misztikus, középkori „haláltánc” motívumot is magába rejtő, azt feldolgozó verse az egyik legkedvesebb költemény számomra, amelyet Érmindszent határát járva magam elé próbáltam idézni. Akkor itt a dohos várak ó termei helyébe már ismert várromokat tettem gondolatban: Déva vára, Gimes vára, Somló vára került Ady szülőfalujának határába, a szelíd dombra, a méla lankára, ahol tán „klastrom állt egykoron”.

A vers jelentéséről, magyarázatáról számos tanulmány íródott, a keletkezésének körülményeit, helyét és idejét is pontosan megírta Bölöni György felesége, Itóka a Bécsi Magyar Újságban. Ez tehát ismert, ezért erről most nem szólok, csupán a Szent György-napi gazdag szokások és hiedelmek közül azt a babonás hiedelmet említtem meg, amelyre a vers is épül.

¹ Hanglemezen: Észak-Mezőszéki Magyar Népzene I. Bonchida és Válaszút. A/1. Ritka magyar